

Bruxelles, den 28.3.2019
COM(2019) 157 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

**om medlemsstaternes fremskridt med tiltrædelsen af Den Internationale
Søfartsorganisations internationale konvention om standarder for uddannelse,
certificering og vagthold for mandskab på fiskefartøjer, jf. artikel 2 i Rådets afgørelse
(EU) 2015/799**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

om medlemsstaternes fremskridt med tiltrædelsen af Den Internationale Søfartsorganisations internationale konvention om standarder for uddannelse, certificering og vagthold for mandskab på fiskefartøjer, jf. artikel 2 i Rådets afgørelse (EU) 2015/799

1. Indledning

Ved Rådets afgørelse (EU) 2015/799 af 18. maj 2015¹ bemyndiges medlemsstaterne til i Den Europæiske Unions interesse at blive part i Den Internationale Søfartsorganisations (IMO's) internationale konvention om standarder for uddannelse, certificering og vagthold for mandskab på fiskefartøjer ("STCW-F-konventionen"), som blev vedtaget den 7. juli 1995 og trådte i kraft den 29. september 2012. Alle EU's medlemsstater er medlem af IMO.

Denne konvention yder et vigtigt bidrag, ikke kun til beskyttelsen af fiskere, men også til at forbedre sikkerheden for den internationale skibsfart. Den fremmer sikkerheden for liv og ejendom på havet og bidrager derved også til beskyttelsen af havmiljøet. Havfiskeri er blandt de farligste erhverv, og fiskefartøjer og deres besætninger står over for de samme farer og risici på åbent hav som søgående handelsskibe, og derfor er passende uddannelse og kvalifikationer et vigtigt redskab til at kunne nedbringe antallet af ulykker og bidrage til besætningens sikkerhed om bord og til søfartssikkerheden.

STCW-F-konventionen har desuden stor betydning for arbejdstagernes frie bevægelighed. Fiskere kan blive mere mobile, når de har mulighed for at arbejde om bord på fiskefartøjer fra alle medlemsstater, som er part i STCW-F-konventionen. Harmoniseringen af deres kvalifikationer ved at indføre et fælles minimumsuddannelsesniveau for mandskab på fiskefartøjer vil ikke kun forbedre sikkerheden til søs, men vil også lette arbejdstagernes frie bevægelighed yderligere. Det vil desuden sikre lige konkurrencevilkår i Unionen, også over for tredjelande.

På nuværende tidspunkt er arbejdstagere på fiskefartøjer ikke beskyttet på samme måde som sømænd i shippingsektoren, som er omfattet af IMO's næsten identiske internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (STCW-konventionen). Mens STCW-konventionen på verdensplan er blevet ratificeret af 164 kontraherende stater, herunder alle 28 EU-medlemsstater, og er blevet gennemført i EU-retten ved direktiv 2008/106/EF, 2009/16/EF og 2012/35/EF², er STCW-F-konventionen på verdensplan blevet ratificeret af 26 kontraherende stater, hvoraf kun ni er EU-medlemsstater.

¹ Rådets afgørelse (EU) 2015/799 af 18. maj 2015 om bemyndigelse af medlemsstaterne til i Den Europæiske Unions interesse at blive part i Den Internationale Søfartsorganisations internationale konvention om standarder for uddannelse, certificering og vagthold for mandskab på fiskefartøjer (EUT L 127 af 22.5.2015, s. 20).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/106/EF af 19. november 2008 om minimumsuddannelsesniveaue for søfartserhverv (omarbejdning) (EUT L 323 af 3.12.2008, s. 33). Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/16/EF af 23. april 2009 om havnestatskontrol (EUT L 131 af 28.5.2009, s. 57). Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/35/EU af 21.

Af disse grunde har arbejdsmarkedsparterne i Unionen inden for havfiskeri³ gennem deres sektordialog om havfiskeri gentagne gange fremhævet betydningen af at gennemføre de internationale konventioner om sikkerheds- og arbejdsforhold på fiskefartøjer og anmodet medlemsstaterne og Unionen om at træffe de fornødne foranstaltninger.

EU-institutionerne har også givet udtryk for deres deltagelse inden for rammerne af EU's initiativ vedrørende havforvaltning⁴. Både Rådet og Europa-Parlamentet opfordrer i henholdsvis dets konklusioner af 4. april 2017⁵ og dets beslutning af 16. januar 2018⁶ til at fremme lige vilkår på arbejdsmarkedet i den marine sektor og sikre en retfærdig behandling via effektiv anvendelse af de relevante internationale konventioner og via etablering af en harmoniseret social ramme for søfartsaktiviteter i EU-farvande.

I lyset af ovennævnte opfordres alle medlemsstater, som har fiskefartøjer, der sejler under deres flag, har havne, der modtager søgående fiskefartøjer, som er omfattet af STCW-F-konventionens anvendelsesområde, eller har uddannelsesinstitutioner for mandskab på fiskefartøjer, på det kraftigste til at blive part i konventionen. Tredjelande bør også tilskyndes til at blive part i STCW-F-konventionen med henblik på at fremme sikkerheds- og arbejdsforhold på fiskefartøjer og skabe lige vilkår på globalt plan.

2. Retsgrundlag

Ved Rådets afgørelse (EU) 2015/799 bemyndiges medlemsstaterne til at blive part i STCW-F-konventionen. Det var nødvendigt, at Unionen gav denne bemyndigelse, idet kapitel I, regel 7, i bilaget til konventionen er omfattet af Unionens enekompetence med hensyn til Unionens bestemmelser om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer hos visse kategorier af mandskab på fiskefartøjer. Den berører også traktatbestemmelserne, navnlig artikel 100, stk. 2, i TEUF, og den afledte EU-ret, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF⁷, for så vidt angår unionsborgere, der er i besiddelse af relevante beviser, som er udstedt af en medlemsstat eller et tredjeland.

Rådets afgørelse (EU) 2015/799 giver ikke kun EU's medlemsstater bemyndigelse til at ratificere STCW-F-konventionen, den opfordrer dem også til at gøre dette. Det er vigtigt, at alle EU's

november 2012 om ændring af direktiv 2008/106/EF om minimumsuddannelsesniveaut for søfartserhverv (EUT L 343 af 14.12.2012, s. 78).

³ Sammenslutningen af Landbrugs-andelsorganisationer i EU (Cogeca), Det Europæiske Transportarbejderforbund (ETF) og Sammenslutningen af Nationale Fiskeriorganisationer i EU (Europêche).

⁴ Fælles meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 10. november 2016: "International havforvaltning: en dagsorden for havenes fremtid" (JOIN(2016)49 final).

⁵ Rådets konklusioner om "International havforvaltning: En dagsorden for havenes fremtid" (8029/17), 4.4.2017.

⁶ Europa-Parlamentets beslutning om international havforvaltning: en dagsorden for havenes fremtid i forbindelse med de bæredygtige udviklingsmål for 2030 (2017/2055(INI)), 16.1.2018.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22).

medlemsstater ratificerer konventionen for at skabe lige vilkår og undgå konflikter mellem folkeretten og EU-retten.

I denne henseende og for at overvåge medlemsstaternes fremskridt med hensyn til ratificering af konventionen skal Kommissionen i henhold til artikel 2 i Rådets afgørelse (EU) 2015/799 forelægge denne statusrapport for Rådet.

3. Informationskilde til denne rapport

Kommissionen rettede den 16. marts 2018 en skriftlig forespørgsel til medlemsstaterne vedrørende deres hensigt om at ratificere STCW-F-konventionen. Efter modtagelsen af kun fire svar fremsendte Kommissionen to påmindelser til de permanente repræsentationer for de medlemsstater, der ikke havde svaret. I alt har 20 medlemsstater svaret. Af de otte medlemsstater, som endnu ikke har svaret, har tre allerede ratificeret konventionen. Med hensyn til medlemsstaternes ratificering er oplysningerne hentet fra IMO's websted om status for konventionerne.

4. Status for STCW-F-konventionen: medlemsstaternes ratificering

STCW-F-konventionen er ratificeret af ni medlemsstater (**Belgien, Danmark, Letland, Litauen, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien og Spanien**) ud af i alt 26 kontraherende stater⁸ på verdensplan.

Med hensyn til de øvrige 19 medlemsstater er der indsamlet følgende oplysninger:

Seks medlemsstater arbejder hen imod ratificering: **Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Sverige og Det Forenede Kongerige**. Grækenland og Sverige henviste i deres svar til det igangværende arbejde med revisionen af den nuværende konvention.

Fire medlemsstater finder det ikke nødvendigt at ratificere STCW-F-konventionen som følge af deres flådes situation. **Estland** oplyste Kommissionen, at den anvender STCW-certificeringskravene på mandskab på fiskefartøjer med en længde på mere end 24 m. Estland ønsker ikke at træffe foranstaltninger for at ratificere STCW-F-konventionen på grund af den beskedne størrelse af landets fiskerisektor og det beskedne antal (24 i alt) fiskefartøjer med en længde på mere end 24 m. **Finland** er ikke påbegyndt ratificeringen af STCW-F-konventionen med den begrundelse, at der kun er få fiskefartøjer, der sejler under finsk flag, som er omfattet af konventionens anvendelsesområde. **Slovenien** finder ikke, at STCW-F-konventionen er nødvendig, da alle fartøjer i den slovenske fiskerflåde har en længde på under 24 m og en

⁸ Belgien, Canada, Republiken Congo, Danmark, Island, Kiribati, Letland, Litauen, Mauretanien, Marokko, Namibia, Nauru, Nederlandene, New Zealand, Norge, Palau, Polen, Portugal, Rumænien, Rusland, Sainte Lucia, Sierra Leone, Sydafrika, Spanien, Syrien og Ukraine.

maskineffekt på under 750 kW. Endelig har **Bulgarien** oplyst, at landet ikke har nogen fartøjer, der er omfattet af STCW-F-konventionen.

Fire indlandsstater, **Østrig, Tjekkiet, Ungarn og Luxembourg**, har oplyst Kommissionen, at de ikke vil ratificere konventionen, da de ikke har nogen fiskefartøjer, fiskerihavne eller uddannelsesinstitutioner for mandskab på fiskefartøjer.

Endelig har følgende medlemsstater, som ikke har ratificeret STCW-F-konventionen, ikke besvaret anmodningen om oplysninger: **Kroatien, Cypern, Italien, Malta og Slovakiet**.

5. Konklusion

Ratificeringen og gennemførelsen af internationale konventioner som f.eks. STCW-F-konventionen har afgørende betydning for indsatsen for at forbedre situationen for mandskab på fiskefartøjer, mindske antallet og alvoren af arbejdsulykker og fremme lige vilkår for EU's fiskerisektor i og uden for Unionen.

Ratificeringen af denne konvention vil desuden lette den frie bevægelighed for arbejdstagere mellem medlemsstaterne, da den skaber et minimumsuddannelsesniveau for mandskab på fiskefartøjer baseret på internationale standarder.

Kommissionen bemærker, at ikke alle medlemsstater, som har fiskefartøjer, der sejler under deres flag, havne, der modtager søgående fiskefartøjer, som er omfattet af STCW-F-konventionens anvendelsesområde, eller uddannelsesinstitutioner for mandskab på fiskefartøjer, har ratificeret denne konvention eller har planer om at ratificere den.

Kommissionen bemærker navnlig, at visse medlemsstater ikke har planer om at ratificere STCW-F-konventionen, fordi de ikke har nogen fartøjer, der er omfattet af dens anvendelsesområde, eller kun har en lille flåde af fiskefartøjer med en længde på mere end 24 m eller en maskineffekt over 750 kW. STCW-F-konventionen indeholder imidlertid vigtige bestemmelser, som finder anvendelse på alle fiskefartøjer, uanset deres længde og/eller maskineffekt, f.eks. bestemmelsen om grundlæggende sikkerhedsuddannelse (kapitel III, regel 1) og bestemmelserne om vagthold (kapitel IV, regel 1). Desuden opfordres også medlemsstater, som har havne, der modtager søgående fiskefartøjer, som er omfattet af STCW-F-konventionens anvendelsesområde, eller har uddannelsesinstitutioner for mandskab på fiskefartøjer, til at blive part i denne konvention ved Rådets afgørelse (EU) 2015/799.

Medlemsstaterne opfordres til at overholde deres forpligtelser og afslutte ratificeringsprocedurerne og til at støtte Kommissionen i dens arbejde for at fremme sikkerhed om bord og til søs. Alle berørte medlemsstaters ratificering af STCW-F-konventionen vil skabe en sammenhængende og ajourført international ramme og vil fremme lige vilkår for alle fartøjer, der fører EU-medlemsstaters flag, og deres mandskab i og uden for Unionen.

Kommissionen opfordrer Rådet til at tage denne statusrapport til efterretning.